

სიმაართლით ნაშოვნის სიკეთეში დახარჯული

ნიკოლაიშვილი ერმალო

დეკანოზი, გელათის სასულიერო აკადემიის ასოც. პროფ.,
გელათის სასულიერო აკადემია

ბაბუნაშვილი ეკატერინა

ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
ქუთაისის უნივერსიტეტის ასოც. პროფ.,
(ქუთაისის უნივერსიტეტი)

თანამედროვე ეკონომიკაში აუცილებელია გავითვალისწინოთ, რომ დოვლათი რომელსაც ასე „რუდუნებით“ აგროვებს მსოფლიო და პარალელურად ცდილობს მის „ლიბერალური“ მეთოდებით გადანაწილებას, მაშინ არის პრობლემური, თუკი ის სიმაართლით, ანუ მადლით არ იქნა ნაშოვნი და სწორად, ანუ სიკეთეში არ იქნა დახარჯული. რამეთუ უფალმა ეს ყველაფერი სიყვარულითა და კეთილად შექმნა და შეუქმნა ადამს (კაცობრიობას), რათა მას მოეხდინა გამდიდრება ღმერთსა და მოყვასში.

საკვანძო სიტყვები: უფალი, სიმაართლე, სიკეთე, მსოფლიო და ეკონომიკა.

ყოველ დრო ჟამს თავისი სირთულეები ახლავს. არ არსებობს ისეთი ჟამი, რომელსაც არანაირი სირთულე არ სდევს. კაცობრიობის ისტორია გარკვეულად მსგავს ციკლებს გადის და მოვლენები, რაც დღეს მიმდინარეობს და ხვალაცაა მოსალოდნელი, ერთგვარად ჰგავს იმას, რაც გუშინ, წარსულში იყო. რა თქმა უნდა, აქ არ იგულისხმება ის სრული მსგავსება-გამეორება, ანუ მეთოდოლოგიური აზროვნებისთვის ერთობ დამახასიათებელი ჩაკეტილი წრეები, სადაც მომავალი სრულად დაკარგულია, რადგან იგი გაგებულია როგორც დაბრუნება წარსულთან. სხვა რამის თქმა გვსურს. ის ელემენტები, დღევანდელსა და ხვალინდელსაც რომ ახლავს, შესაძლოა წარსულშიც იყო, იქნებ სხვანაირი კომბინაციით, მაგრამ იყო მაინც. სწორედ უფალი სახარებაში ბრძანებს, რომ კაცობრიობის სულიერი ყოფა წარღვრამდე და ამ სოფლის დასასრულს ერთმანეთს ემგვანებიანო. ისიც კარგად უნდა ვიცოდეთ, რომ ყოველი საუკუნისათვის, ყოველი ათასწლეულისათვის და ყოველი წელიწადისათვის მკვეთრად გამოკვეთილი ნიშნების სრულ სახეცვლილებას, მცდელობის მიუხედავად, მაინც ვერ შევძლებთ. ნათქვამია, დრონი მეფობენ და არა მეფენიო, მაგრამ, როგორმე უნდა მივალნიოთ იმას, რომ დროებითმა განცდებმა მარადიულობა არ დაგვაკინცოს და ამასთანავე, მარადიული ყოველთვის განსაზღვრავდეს დროებითს.

დღეს, ისე როგორც არასდროს, ჭეშმარიტად შემამოფოთებელია არაჯანსაღი მეთოდების ინტენსიური გამოყენების სტატისტიკური დინამიკის გაზრდილი ნიშნული მთელ მსოფლიოში, დამაფიქრებელია ის გარემოებაც, რომ ასეთ დამოკიდებულებას სხვადასხვა ფორმით მთელი კაცობრიობა ავლენს, ფაქტობრივად მისი გარეგნული გამოხატულება გლობალურ მასშტაბებს იძენს. მაგრამ, ამ საკითხის ძირითადი პრობლემატურობა ის კი არ არის, რომ ასე გაბატონებულად ბოხოქრობს აღნიშნული დილემა, არამედ მისი ონტოლოგიურ ფესვთა ძიების დროულ და სწორად დაწყების აუცილებლობაშია.

პრობლემის მასშტაბურობიდან გამომდინარე, საჭიროა გაერთიანდეს ერი და ბერი. რა თქმა უნდა, ეს არ არის ახალი ტენდენციური პრობლემა, არც მისი სრული იგნორი შეიძლება. ის უნდა გვესმოდეს და გვანუხებდეს როგორც ეკონომიკური არაჯანსაღი ტონალობითი მოვლენა, მაგრამ მისი თანამონაწილე არ უნდა გავხდეთ.

ყველა ეპოქა, ყველა საზოგადოება თავისებურად ცდილობს დასძლიოს მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე გლობალური პრობლემები, მაგრამ როგორ?

ფაქტია, პრობლემა არსებობს, ე.ი. არსებობს მისი გამომწვევი მიზეზები და ამავე დროს შესაძლებელია მოიძებნოს მისი რეალური ჯანსაღი დაძლევის გზები.

კაცობრიობა თავისი არსებობის დღიდან იბრძვის და ომობს. ჩვენი მსხვერველადი მყიფე სამყარო გამუდმებით საფრთხის ქვეშაა. იქნებ დადგა დრო, ვკითხოთ საკუთარ თავს, თავად ხომ არ ვაკეთებთ ყოველდღე ისეთ რამეს, რასაც მუდმივი ეკონომიკური, თუ პოლიტიკური კონფლიქტებისაკენ მივყავართ.

არადა, მეცნიერებათა და მეცნიერთა უმთავრეს მიზანს ოდითგანვე და თანადროულობაშიდაც წარმოადგენს ზრუნვა კაცობრიობის გადასარჩენად. მათი ცხოვრების დონის გასაუმჯობესებლად.

ეკონომისტები ჩვეულებრივი ჭრილით ვუყურებთ და აღვიქვამთ ცხოვრების ამ პრობლემის გადაჭრის მეთოდების დანერგვას. ჩვენი აზრით, ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრა განაპირო-

ბებს კაცობრიობის გადარჩენას. მათ კეთილდღეობას. ეკონომიკური ტრიადისა, რომლის ძირითადი არსი სუფთა მატერიალური მოგების მიღების ხედვაზე და მათ განაწილებაზეა გათვლილი. იმ მატერიალური შემოსავლების ზრდაზე, რომელზედაც სამწესაროდ, ბოლომდე დამოკიდებული ხდება ადამიანი ნუთისოფელში თავისი გემოვნების პრეფერენციებით. არადა, მთავარი გვაგინყდება, რომ ეს მოგება, ანუ სიმდიდრე სიმართლით უნდა იყოს ნაშოვნი და შემდეგ სიკეთით განაწილებული, რომელიც აშკარად ცდება სიბრტყობრივ განზომილებას და სივრცობრივი ქრილისკენ მიგვანიშნებს.

ცხადია, თანამედროვე ეკონომიკა ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრაში დიდ როლს ანიჭებს მარკეტინგს და მთლიანად მის სფეროს, კერძოდ, ბაზარს თავისი მექანიზმებითა და შემადგენელი ელემენტებით, სადაც ძირითადად დომინირებს ორი მხარე: მიმწოდებლები (კაცობრიობის ერთი ნაწილი), რომელიც იმ იშვიათ, თანამედროვე ტექნოლოგიური პროცესების შედეგად მიღებულ პროდუქტს მიაწოდებს მომხმარებელს (კაცობრიობის მეორე ნაწილს), რათა საბოლოოდ ორივე მოგებული დარჩეს.

თანამედროვე მსოფლიო ბაზარი კი მიმწოდებლებისა და მომხმარებლების საკმაოდ მრავალფეროვნებით გამოირჩევა. რაც ხისტი მიზნის მიღწევის კუთხით იწვევს მძაფრ კონკურენციას ერთმანეთში. ადგილი აქვს ბაზრის სეგმენტირებას, რომელიც უმეტესწილად არაჯანსაღი მეთოდებით ფუნქციონირებს. ქვეყნები ერთმანეთის ექსპანსიის ხარჯზე ინარჩუნებენ გაბატონებულ მონოპოლიურ მდგომარეობას, რომელიც ოლიგოპოლიასა და მეგაპოლიაში გადაიზრდება და ეს უკანასკნელი კი იწვევს მოგების არათანაბარ და არაკანონზომიერ განაწილებას, როგორც მიმწოდებლებზე, ასევე მომხმარებლებზე, რაც ქაოსური სიტუაციის გამომწვევი მიზეზი ხდება. ამასთანავე, მრავალ სხვა პრობლემასთან ერთად, თავს იჩენს სასურსათო, ეკოლოგიური, დემოგრაფიული და უმუშევრობის პრობლემები.

ამიტომაც გვამცნობს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II იმ მხარე ჭეშმარიტებას, რომ მეცნიერებათა, ხელოვნებათა, განათლებისა და ადამიანთა საქმიანობის სხვა დარგთა უმაღლესი განვითარების დრო ემთხვევა კაცობრიობის ზნეობრივი დაცემის დროს[1, გვ 54]. მაშ რა ხდება? აღნიშნული მექანიზმებით დარჩა კაცობრიობის უმეტესი ნაწილი მოგებული? დაკმაყოფილდა მათი მოთხოვნების დონე? ხომ არ ხდება ისე, რომ მეცნიერებათა და მეცნიერების ძირითადი ნაწილი რალაც მთავარს და ძირითადს ივინყებს და არ ან ვერ სწავლობს, რომელზედაც დამოკიდებულია ყველა დანარჩენი სხვა და რომელთა დამოკიდებულებაც განსაზღვრავს სწორედ ჯანსაღი, ანუ სიმართლის მოგების მიღებას (სიმდიდრის დაგროვებას), რასაც დადებითი შედეგი, სრული ბედნიერება ქვია, როცა სიკეთეში დაიხარჯება.

ამიტომ, დროა თითოეულმა ჩვენთაგანმა დავიწყოთ ფიქრი იმაზე, თუ სად ვექებოთ პრობლემის ონტოლოგიური ფესვები, რა იქნება ჩვენი მარადიული ხვედრი? კარგად უნდა გვესმოდეს და განვიცდიდეთ, რომ ღმერთმა, რომელმაც შექმნა სამყარო, თავის ხატად დაბადებულისათვის შექმნა ის და სწორედ ადამიანია ამ სამყაროს არა რიგითი წევრი, არამედ მისი გვირგვინი და სისავსის აღმქმელი. ადამიანის შექმნით განცხადდა სამყაროს მოწყობის წესი, უმდაბლესიდან უმაღლესისაკენ განვითარების იდეა. თავდაპირველად ადამიანს დაეკისრა უდიდესი პასუხისმგებლობა. იგი უმნიშვნელოვანესი მისიის განსახორციელებლად შეიქმნა. მას უნდა მოეხდინა ხილული სამყაროს ინტეგრაცია და შეეერთებინა უხილავ სამყაროსთან, ე.ი. ადამიანის საშუალებით უნდა განხორციელებულიყო მთელი ხილული სამყაროს ფერისცვალება-განსულიერება.

ადამიანი, უპირველესად, სხეულით შემოსილი სული, ფიზიკური გარსის, ფორმის მქონე სულიერი მონადაა. იგი თავადაა მთელი სამყარო, რომელიც შემოიფარგლება გარკვეული სივრცით და ამ სივრცის შევსება მხოლოდ ღმერთს შეუძლია. ამიტომ, აუცილებელია, ღმერთის ჩვენთან მყოფობა მასთან მყოფობად ვაქციოთ.

ადამიანი გაცილებით უფრო მეტია, ვიდრე მისი სომატური ნაწილი, კიდევ უფრო მეტი, ვიდრე მისი სამშვინელი და ყოველივე ეს ავალდებულებს მას მოახდინოს საკუთარი თავის იდენტიფიცირება, რამეთუ არასწორი ცხოვრების წესი გადაიზრდება არაჯანსაღ ქმედებაში, არაჯანსაღი ქმედება არასწორ ყოფიერებაში, არასწორ ყოფაში და ამ ყოველივეს თანამონაწილე უკვე ძალაუწებურად ხდება ადამიანი, რომლის პასუხისმგებლობასა და თავისუფალი ნების ნებელობაზეა ყოველივე ნეგატიური გამოყენებული იქნეს ისე, რომ იშვას პოზიტივი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, იგი შორდება ღმერთს და ზიანდება მისი ბუნება. ასეთი ადამიანი აზიანებს მის სულიერ სამყაროს, ეს უკანასკნელი - საზოგადოებას და დაზიანებული საზოგადოება ადეკვატურ ურთიერთობებს.

“ღმერთმა შექმნა ადამიანი იმ ცხოველად, რომელმაც მიიღო ბრძანება გახდეს ღმერთი.” - აი, მკაცრი სიტყვა ბასილი დიდისა, რომელსაც იმონებს გრიგოლ ღვთისმეტყველი. ადამიანი მხოლოდ ღვთის ნებით შეიქმნა, მაგრამ, ამ ერთი ნებით მისი განღმრთობა არ ხდება, ერთი ნებაა შექმნაში, ორი-განღმრთობაში. ერთი ნებაა „ხატის“ შესაქმნელად, ხოლო ორი იმისთვის, რომ იგი „მსგავსად“ იქცეს“[2, გვ 57].

თანამედროვე მსოფლიო გამოწვევები გვაგაღებულებს, რომ თითოეულმა ჩვენთაგანმა და განსაკუთრებით კი ეკონომისტებმა, უპირველესად ვიფიქროთ არსებული ნეგატიური მდგომარეობის გამომწვევ მიზეზებზე და შემდეგ მათ დაძლევის გზებზე.

რამდენადაც პარადოქსულად არ უნდა მოგეჩვენოთ, აუცილებელია პრობლემა აღვიქვათ არა კონკრეტულიდან გამომდინარე, არამედ უფრო ფართო სპექტრით. დავფიქრდეთ, თუ რატომ ხდება ეს ყოველივე, მაშინ როდესაც მეცნიერულ-ტექნიკური პროცესები ამხელა ინოვაციურ მწვერვალებს იპყრობს.

დრო დადგა მივეჩვიოთ ჯანსაღ კრიტიკას და ვისწავლოთ განსჯითი ანალიზი. მართალია, მეცნიერება წინ მიდის განვითარების თვალსაზრისით, მაგრამ არის კი საკმარისი მისი სწორხაზოვანი პროგრესი? ამიტომ, აქსიომაა შექმნილი მდგომარეობის გამომწვევი მიზეზები და მათი დაძლევის გზები ვეძებოთ სრულ მეცნიერებაში. რამეთუ სრულ მეცნიერებას შეუძლია ღვრომელთა მაგალითები მრავლად არის წმინდა წერილში.

მაგალითად: „ადამის გაძევება სამოთხიდან“. ამ ერთ-ერთ უმთავრეს ბიბლიურ ამბავში ადამის სახით წარმოდგენილია მთლიანად კაცთა მოდემის - კაცობრიობის დაცემა.

ბიბლიის პირველი წიგნის დასაწყისში ნათქვამია: „თავდაპირველად ღმერთმა შექმნა ცა და მიწა.“(დაბ.1.1)[3]. ანგელოზთა სამყარო შექმნა მეყსეულად, მატერიალური, ნივთიერი სამყარო კი - ეტაპობრივად. წმინდა მამები ჭვრეტდნენ სამყაროს მოწყობის წესში უმდაბლესიდან უმაღლესისაკენ განვითარების იდეას. კოსმოსის შექმნის მეექვსე დღეს ღმერთმა შექმნა ადამიანი - ხილული სამყაროს გვირგვინი. მაქსიმე აღმსარებლის განმარტებით, ადამიანი არის ორი სამყაროს - სულიერისა და მატერიალურის, ხილულისა და უხილავის ჰიპოსტასი, მასშია ერთდროულად ცა და მიწა.

ღმერთმა ადამი ქვეყნის მფლობელად დაადგინა. ბიბლიაში სიტყვა „მიწა“ ხშირად აღნიშნავს არამხოლოდ ჩვენს პლანეტას, არამედ მთელ ნივთიერ-ხილულ სამყაროს. იოანე ოქროპირის განმარტებით, ალთქმა - „ფლობდეს მიწას“ წარმოადგენს ერთ-ერთ ნიშანს ღვთის მსგავსებისას. ღვთიური თვისებებია უკვდავება, სულიერება, გონიერება, სიყვარულის გრძნობა და ა.შ. ღმერთთან მსგავსება-ესაა თავისუფალი ნება, შესაძლებლობა მოტივის არჩევისა, შინაგანი ავტონომია. ესაა ის, რაც ქმნის ადამიანის პიროვნების ურღვევ სულიერ მონადას. მაგრამ ადამი გადავიდა უფლის მცნებას, შეჭამა აკრძალული ხის ნაყოფი, რისთვისაც ღმერთმა დასაჯა და სამოთხიდან განდევნა. რეალურად ადამის ცხოვრება კაცობრიობის ყოფის განსახიერებაა და მისი ცხოვრების ყოველ დეტალს უდიდესი მნიშვნელობა და სიმბოლური დატვირთვა აქვს. ანუ მან ვერ შეძლო სწორად სამოთხეზე ბატონობა, მიწის დამუშავება, სიმდიდრის შექმნა, მოვლა და გამრავლება.

„შექმნა ღმერთმა კაცი, თავის ხატად შექმნა იგი....აკურთხა ღმერთმა ისინი და უთხრა: ინაყოფიერეთ და იმრავლეთ, აავსეთ დედამიწა, დაეუფლეთ მას, ეპატრონეთ ზღვაში თევზს, ცაში ფრინველს, ყოველ ცხოველს, რაც კი დედამიწაზე დახობავს..“(დაბ.1.27-28) „[3].

ასევე სამაგალითოა იგავი უგუნური მდიდრის შესახებ, რომელსაც ღმერთმა მიმადლა დიდი წყალობა და იგი გახდა საოცარი სიმდიდრის მფლობელი, რომლის დატევაც თავის ბელელში ვერ შეძლო, გადანყვიტა დაენგრია ის და უფრო დიდი აუშენებინა. მდიდარი საკუთარ თავს არწმუნებს იმაში, რომ მას ძალიან ბევრი სიკეთე ჰქონდა გაკეთებული და დაუდგა დრო დანარჩენი ცხოვრების წლები განცხრომაში გაეტარებინა, ანუ მან ღმერთისგან ბოძებული სიმდიდრე ჩათვალა თავის დამსახურებად და გადანყვიტა მხოლოდ საკუთარი თავისთვის მიეძღვნა ის. წმინდა წერილის სწავლებით იმ ღამეს მას ეცხადება უფლის ანგელოზი და აუწყებს, რომ მისგან მის სულს მიიღებდა უფალი და ეკითხება თუ ვის უტოვებდა „მის მიერ“ დაგროვებულ ქონებას.

„და უთხრა მათ იგავი: ერთი მდიდარი კაცის ყანაში ზღვა მოსავალი მოვიდა; და საგონებელში ჩავარდნილმა თქვა: რა ვქნა, სად წავიღო ამდენი მოსავალი? და გადანყვიტა: აი, რას ვიზამ: დავშლი ჩემს ბელელებს და უფრო დიდებს ავაგებ, შევიწახავ იქ მთლ ჩემს მოსავალს და სარჩო-საბადებელს. და ვეტყვი ჩემს სულს: სულო, მრავალი სიკეთე გაქვს დაგროვილი და მრავალი წლის სამყოფი: განისვენე, ჭამე, სვი და იმხიარულე. უთხრა მას ღმერთმა: უგუნურო, ამაღამვე ამოგართმევენ სულს; ვისლა დარჩება შენი სარჩო-საბადებელი?“ (ლუკა.12.16-20)[3].

მსგავს ყურადღებას იმსახურებს ადგილი წმინდა წერილიდან, სადაც მსჯელობაა უფლისა და მდიდარი ჭაბუკის დალოგზე, რომელიც საოცარი სიმდიდრის პატრონი იყო და ცხოვნების სურვილიც ქონდა. უფალთან საუბრის დროს მან აღიარა, რომ მცნებებს ბავშვობიდანვე იცავდა, მაგრამ როდესაც უფალმა უთხრა ის, რომ საფასეს დაგროვების სურვილის მოსაპოვებლად საჭირო იქნებოდა განეყიდა ყოველივე და შედგომოდა მას.

მისი ქმედებიდან გამოიკვეთა ის, რომ ჭაბუკმა ეს ვერ შეძლო. რაც იმაზე მიუთითებს, რომ იგი მცნებებს იცავდა საკუთარი სიმდიდრის დაცვის მიზნით.

„და აჰა, ვილაც მიუახლოვდა და უთხრა მას: კეთილო მოძღვარო, რა სიკეთე ვქნა, რომ საუკუნო სიცოცხლე მქონდეს? ხოლო მან მიაგო: რად მიწოდებ კეთილს? არავინაა კეთილი, გარდა ერთის - ღმერთისა. ხოლო თუ გსურს შეხვიდე სიცოცხლეში, დაიცავი მცნებანი...უთხრა მას

ჭაბუკმა: ეს ყოველივე დამიცავს ჩემი სიყრმიდან; რალა მაკლია კიდე? იესომ მიუგო მას: თუ გინდა, რომ სრულქმნილი იყო, ნადი, გაყიდე, რაც გაბადია, მიეცი გლახაკთ, და გექნება საუნჯე ცაში; და მოდი და გამომყევი მე. ეს სიტყვა რომ მოისმინა, ჭაბუკი დაღონებული წავიდა, რადგანაც ძალიან მდიდარი იყო. ხოლო იესომ თავის მოწაფეებს უთხრა: ჭეშმარიტად გეუბნებით თქვენ: მდიდარი ძნელად თუ შევა ცათა სასუფეველში. ამასაც გეუბნებით თქვენ: აქლემი უფრო ადვილად გაძვრება ნემსის ყუნწში, ვიდრე მდიდარი შევა ღვთის სასუფეველში“ (მათე.19.16-24)[3].

ამრიგად, აუცილებელია გავითვალისწინოთ, რომ დოვლათი, რომელსაც ასე „რუდუნებით“ აგროვებს მსოფლიო და პარალელურად ცდილობს მის „ლიბერალური“ მეთოდებით გადანაწილებას, მაშინ არის პრობლემური, თუკი ის სიმართლით ანუ მადლით არ იქნა ნაშოვნნი და სწორად, ანუ სიკეთეში არ იქნა დახარჯული, რამეთუ, უფალმა ეს ყველაფერი სიყვარულითა და კეთილად შექმნა და შეუქმნა ადამს(კაცობრიობას), რათა მას მოეხდინა გამდიდრება ღმერთსა და მოყვასში.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქი ილია II მეცნიერების, განათლების, კულტურისა და ხელოვნების შესახებ. თბ. 2004, გვ 54;
2. ვლადიმერ ლოსკი დოგმატური ღვთისმეტყველება, თბ.2007, გვ 67;
3. ბიბლია, საქართველოს საპატრიარქო, თბილისი 1989;
4. მღვდელი ბასილ ახვლედიანი, შინაშვილი გ., ბაკაშვილი ნ., მართლმადიდებლური თეოლოგიური ეკონომიკისა და მართვის საფუძვლები. თბ., „მერიდიანი“, 2009;
5. საქართველოს ეროვნული აკადემია, გელათის სასულიერო აკადემია, თბ,2006;
6. ნმ.ეპისკოპოსი ეგნატე ბრიანჩანინოვი, რჩეული თხზულებები, თბ,2004.

OBTAINED WITH TRUTH SPENT IN KINDNESS

Nikolaishvili Ermalo

Archpriest, Associate Professor of Gelati Theological Academy

Babunashvili Ekaterina

Doctor of Economic Science

Associate Professor of Kutaisi University

Summary

In modern economics it is necessary to bear in mind, that wealth, the world is collecting „with trouble” and simultaneously seeks to distribute it through its "liberal" methods, is problematic if it is not obtained with truth, or in other words, with grace and is not spent properly, or in other words, in kindness. Because, the Lord created all these with love and kindness and created it for Adam (mankind) in order to enrich in the Lord and his neighbor.

Key words: *The Lord, truth, kindness, the world and economics*